

KULTUR TÅRNET

FRA VAND TIL KULTUR

LANGAA

PRÆSENTATION

FRA VANDTÅRN TIL KULTURTÅRN

OS OG VANDTÅRNET	2
DRØMMEN OM KULTURTÅRN LANGAA	3
STIBROEN INDVIES D. 8. DECEMBER 2020	4
ET BETRAGTELT VORTEGN	5
HISTORIE: EN PRAKTISK PERLE FRA 1908	6
LANGÅ STATION I DAG	8
BEVARING MED MENING	9
PROJEKTSKITSERING	10
PROJEKT: RENOVERING OG OMBYGNING	11
REFUGIE: FORDYBELSE MED UDSIGT	12
PROJEKT: FOLKELIGT OG PROFESSIONELT	13
KRAV TIL KUNST	14
FØRSTE SAL	15
STUEETAGEN	16
OPLYSNING: MARKANT VORTEGN	17
HVEM ER BRUGEREN AF KULTURTÅRN LANGAA?	18
PRAKSIS: HVEM GØR HVAD?	19
RENOVERING OG KLARGØRING: RANDERS KOMMUNE	20
PROJEKT, DRIFT OG FONDSMIDLER: BORGERGRUPPE	21
TIDSLINJEN	22
BORGERGRUPPEN: FRA VANDTÅRN TIL KULTURTÅRN LANGAA	23

VI ER KÆRLIGHED TIL VANDTÅRN OG LANGÅ

Ja, så enkelt er det! Vi er fem friske Langågensere, som er mødtes over et 'like' på Facebook. Vi 'likede' et billede af Langås flotte vandtårn, og vi nærer alle sammen en stor portion kærlighed til vandtårnet, dets arkitektur og historie.

Mød Anna, Elsebeth, Kirsten, Esthar og Louise bagerst i præsentationen.

DRØMMEN OM KULTURTÅRN

- I ET SAMMENHÆNGENDE BANEMILJØ

Der er ingen tvivl om, at vandtårnet er vigtigt og ikonisk for Langå - ikke længere funktionsmæssigt, men for byens borgere og deres kulturhistorie. Fuldstændig på linje med Gudenåen. Og nu er det blevet endnu vigtigere, for der sker så mange fine ting i banemiljøet i Langå,

Byen er blevet fysisk bundet sammen af stibroen, som kurver sig forbi vandtårnet. Vandtårnet tårner det sig op som ikonisk monument over Langå som knudepunkt, men kigger man nærmere på det, vidner det også om forfald.

Vi ønsker først og fremmest at tårnet bevares, men også at det gøres til et værdigt symbol for Langå. For her blomstrer kulturen nemlig. Vi drømmer om, at man kan slå døren(e) op og besøge et kulturtårn med markante kunstværker, kulturhistorie og refugie på sin vej over broen, eller mens man venter på næste tog.

Det nye vandtårn - kulturtårnet om man vil - skal være for alle. Alle Langåensere, togrejsende, som skal slå lidt ventetid ihjel, turister, unge, ældre. ALLE.

TÆNK OVER DET:

Vandtårnet er et betragteligt vartegn for Langå; det tårner sig ikonisk og smukt op, når Arriva og DSB ruller ind på stationen. Det karakteristiske tårn er det symbol, som mange togrejsende forbinder med Langå, for det er det første, de ser af vores dejlige stationsby.

VANDTÅRNSGRUPPEN

HISTORIE

EN PRAKTISK PERLE FRA 1908

ARKITEKT

Vandtårnet er tegnet af arkitekt Niels Peder Christian Holsøe (1826 til 1895).

I perioden 1898 til 1908 tegnede han ti vandtårne, hvoraf Langås er et af de yngste. Kun nogle få står tilbage - blandt andet et i Skørping,

FORMÅL

Datidens damplokomotiver brugte kul og vand i store mængder. Kul blev transporteret med togvogne til en lagerplads langs sporene, mens vandforsyningen skulle etableres på stedet.

HVORDAN

I Langå blev vandet trukket direkte fra Gudenåen til vandtårnet, hvor det blev rensat. Der blev blandt andet tilsat soda, som sænkede vandets hårdhedsgrad, således man forhindrede dannelsen af kedelsten i lokomotivernes kedeler.

Ingeniører havde udviklet et system med flere beholdere, som vandet skulle passere og endda udstyret dem med kakkelovne, så vandet ikke frøs til is i kolde måneder. Fra tårnet blev vandet ledt ud til vandkraner langs sporene, hvor det blev pumpet over på lokomotiverne.

Indeni er tårnet således datidens bedste bud på en stabil og sikker daglig levering af brændstof til alle tog, der passerede Langå Station.

For mere end 100 år siden var vandtårnet et moderne tiltag til at forbedre forholdene på en travl station.

LANGÅ STATION I DAG

Langå Station er stadig et knudepunkt for meget togtrafik, men stationen er dog ikke så travl, som da tårnet blev bygget i 1908.

For nylig er den nye stibro, som snor sig forbi vandtårnet over sporene, blevet indviet. Den samler byen og gør vandtårnet mere synligt og oplagt til anvendelse.

De gamle lokaler på stationen rummer nu Station K, der giver mange forskelligartede musikoplevelser. Konduktørernes tidligere overnatningsrum er blevet til kontorfællesskab med et hav af kreative sjæle, god stemning og en lækker kaffemaskine.

Kroen, som ligger med baggård ned til sporerne, er netop købt og begynder langsomt at spire med blandt andet det fællesskab og den mangfoldighed, som Kro, Håb og Kærlighed - initiativgruppen bag en folkeejet kro - plantede.

DERFOR GIVER DET MENING

AT RENOVERE VANDTÅRNET, SÅ DET BLIVER EN DEL
AF EN SAMMENHÆNGENDE KULTURSTATION I LANGÅ –
EN MARKANT BYGNING I GADEBILLEDET, ET
VANDTÅRN MED NYE FUNKTIONER, DER KAN
MARKERE BÅDE KONTINUITET OG FORNYELSE

ET VARTEGN

PROJEKT SKITSERING

**ET MARKANT SYMBOL -
UDVENDIG OG INDVENDIG**

VANDTÅRNET RENOVERES MED HENBLIK PÅ BEVARING.
RENOVERINGEN SKAL SKE MED RESPEKT FOR GENIUS
LOCI, STEDETS ÅND.

TÅRNET INDDELES I TRE ETAGER. DEN ØVERSTE SKAL OMDANNES
TIL ET KULTURELT ARNESTED, SOM SKAL HJÆLPE KREATIVE SJÆLE
TIL FORDYBELSE.

DER SKAL ETABLERES EN INDGANG FRA STIBROEN IND I TÅRNET
TIL 1. SAL. PÅ DENNE ETAGE SKAL DER VÆRE TOILETFACILITETER
OG MULIGHED FOR AT ENTRERE STUEETAGEN OG 2. SAL. VÆGGENE
DEKORERES MED TEMATISK KERAMIK OG TÅRNETS HISTORIE.

I STUEETAGEN KAN DU OPLEVE ET MARKANT KUNSTVÆRK, SOM
KRYBER IND UNDER HUDEN OG AKTIVERER SANSEAPPARATET.

TÅRNET SKAL BELYSES UDEFRA, SÅ DET BLIVER ENDNU MERE
SYNLIGT.

PROJEKT RENOVERING OG OMBYGNING

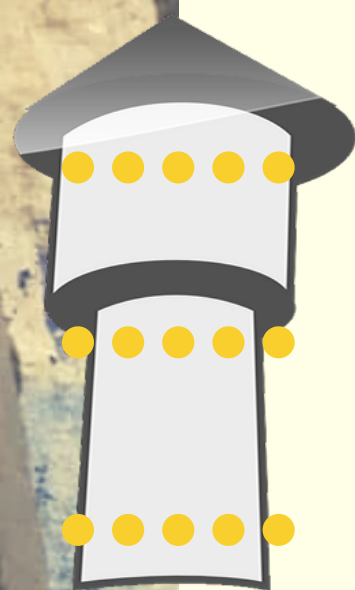
BEVARENDE RENOVERING

Vandtårnet er allerede noget ganske særligt, og det fortæller en bevaringsværdig historie. Derfor skal tårnet renoveres med respekt for stedets ånd, og specielle karaktertræk besvares og integreres. Der skal anvendes materialer, som er i tråd med de eksisterende, således stedets patina forenes med nutidige/fremtidige aktiviteter.

Generelt er vandtårnet i god stand. Fundamentet er stærkt og murerne er tykke, og kan, ifølge Kempel, bære ønskede etageadskillelser og øvrige tiltag. Der skal udskiftes et antal brædder i træværket, og det resterende træværk skal afrenses og males. Indvendig murværk skal spartles og males, og murværket udvendigt skal fuges. Vandtank og tilhørende rør skal fjernes. Tagets tilstand er ukendt, idet det først kan inspiceres efter opstilling af stillads, men det bør forventes, at der skal gøres noget ved det.

OMBYGNING

Tårnet skal inddeles i tre etager - her efter kaldet stueetage (spor-niveau), 1. sal (stibro-niveau) og en 2. sal (øverst). Der skal etableres toiletfaciliteter på 1. sal og installeres vand og el. Den indvendige trappe skal skiftes til noget tilsvarende, men mere sikkert, og der skal etableres adgang fra stibroen ind i tårnets 1. sal.

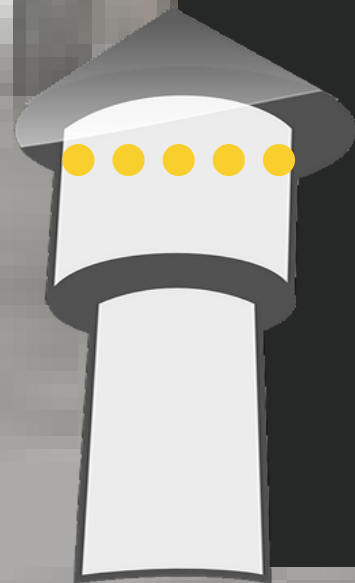

REFUGIE

FORDYBELSE MED UDSIGT

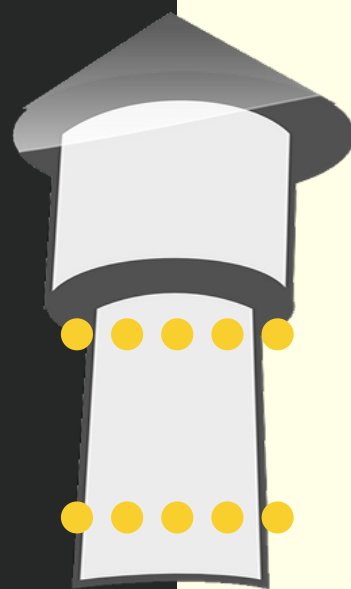
Kulturtårnets øverste etage skal indrettes til et inspirerende lokale, der udlånes til kulturarrangementer og fordybelse. Rummet skal ikke være begrænsende i sin indretning, men rækker armene ud mod udstillinger, skriveværksteder, meditation eller kunstnere, som ønsker at arbejde med musik, kunst eller ord over længere tid.

Denne etage skal være aflåst. Hvis man ønsker at bruge 2. sal ansøger man skriftligt til et medlem af nærværende gruppe. Vi har én, der udleverer nøglen og en indbyrdes turnus i forhold til indkøb af toiletpapir, rengøring og lignende.

PROJEKT

FOLKELIGT OG PROFESSIONELT

FRA FOLKELIG FRISE TIL PROFESSIONELT UDTRYK

Vandtårnsgruppen kan lide tanken om et demokratisk kulturtårn. Et tårn, som indvendigt og udvendigt fortæller banens- og byens historie. Vores allesammens historie. Vi vil gerne være med til at demokratisere kunsten, gøre den tilgængelig og rummelig. Tårnet skal nemlig både indeholde et folkeligt kunstnerisk aftryk og et professionelt visuelt- og audiotivt udtryk.

VISUELT UDTRYK

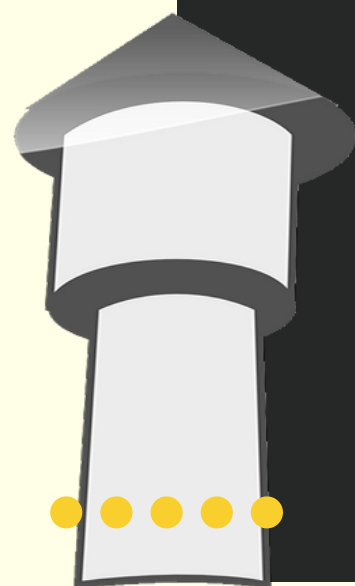
På tårnets 1. sal ønsker vi, at en gruppe børn (gerne i samarbejde med Langå Skole) skal producere et visuelt udtryk i ler, som er i tematisk tråd med banemiljøet. I stueetagen, en snæver søjle med en diameter på cirka tre meter, ønsker vi en sanseoplevelse med et totalværk af færøske Tróndur Patursson.

AUDIOTIVT UDTRYK

Vi har forelsket os i Mads Horsbøls idé om en lydinstallation, der tænkes som et "lydbad for rejsende". En måde at blive nulstillet på, når man slutter sin rejse eller opladet, inden man starter en ny. Værket vil bestå af fire dele, og hver del symboliserer en årstid. I værket indgår lyden af Langå i fri fortolkning. Komponist og musiker Mads Horsbøls tanke er, at forstærke idéen om et vandtårn i dialog med byens borgere og besøgende.

KRAV TIL KUNST

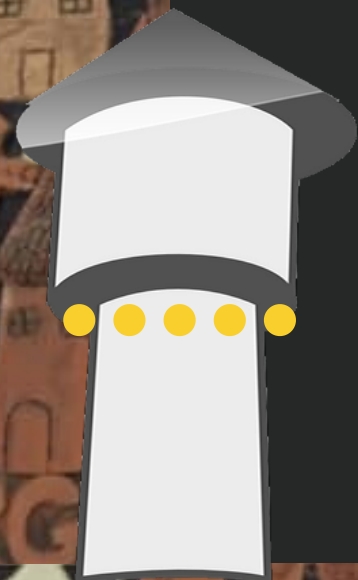
SANSELIGT OG OMFAVLENDE

DEN NEDERSTE ETAGE SKAL RUMME ET KUNSTVÆRK, DER UDSMYKKER FRA GULV TIL LOFT, SOM LEGER MED SANSERNE IGENNEM LYD OG LYS, OG SOM FREMSTÅR VISUELT STÆRKT. DER SKAL SØGES FONDSMIDLER TIL BLANDT ANDET DETTE KUNSTVÆRK. KUNSTNEREN BESTEMMER SELV MOTIV, MEN VI FORLANGER, AT KUNSTVÆRKET SKAL OMFAVNE RUMMET, SÅLEDES AT KUNSTVÆRK OG VANDTÅRN SMELTER SAMMEN I EN NY BETYDNING. ARBEJDSGRUPPEN VIL IKKE DIKTERE MOTIV, MEN VI VIL APPELLERE TIL, AT TÅRNETS HISTORIK INDLEJRES I MOTIVET PÅ DEN ENE ELLER DEN ANDEN MÅDE - FIGURATIVT, ABSTRAKT ELLER PÅ EN HELT TREDJE MÅDE.

FØRSTE SAL TEMATISK KERAMIKFRISE

Frise i keramik som løber på væggen langs loftet på tårnets 1. sal. Vi håber at kunne engagere nogle elever på Langå Skole eller lignende til at deltage i projektet.

STUEETAGEN

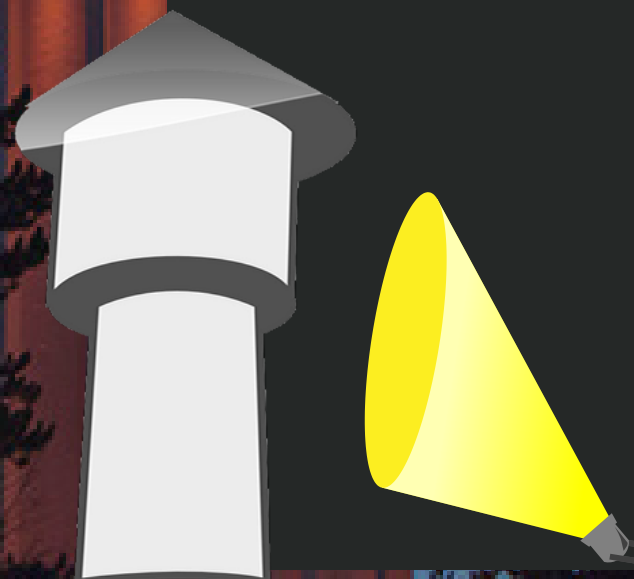
OPDAGELSE I ET KALJDOSKOPISK SANSE-HYLSTER

Færøske Tróndur Paturssons er især anerkendt for sine abstrakte, kalejdoskopiske totalværker, som betagende og storslået kryber ind under huden på beskueren. Der er nyt for øjet ved hvert eneste besøg. Værket skal ledsages af en lydinstallation, som kan toppe beskuerens sanseoplevelse og tilføje noget til både kunstværk og det fysiske rum. Her er musiker, komponist og lyddesigner, Mads Horsbøl Nielsen, et oplagt valg; han er lokal, har lyst til opgaven, er fuld af ideer og er meget talentfuld.

OPLYSNING MARKANT VARTEGN

Vandtårnet er smukt, som det er. Men det må gerne blive mere synligt - mere markant. Vandtårnet skal belyses udenpå, så det bliver en endnu mere ikonisk bygning, der ses på afstand for togrejsende. Vi forestiller os en belysning som understreger og spiller sammen med tårnets arkitektur.

HVEM ER BRUGEREN AF KULTURTÅRN LANGAA?

BORGERE

Langågenserne er flittige til at gå tur og til at bruge kultur. Derfor er der ingen tvivl om, at mange vil gøre et kulturelt stop på vej over broen og nyde tårnets arkitektur, kunst og gode historie. Tårnet vil naturligvis også blive et udflugtsmål i sig selv.

REJSENDE

Den rejsende, som ser tårnet igennem DSB's snavsede ruder, besøger tårnet og får sig et skud kultur inklusiv 'et lydbad for rejsende', mens de venter på næste tog, Sikken en service, vi opretholder i Langå!

TURISTER

Turister? Ja, dem har vi faktisk en del af i Langå. De besøger vores dejlige Bed & Breakfasts, fisker i Gudenåen, camperer, cykler og sejler i kano. De besøger selvfølgelig også det ikoniske gamle vandtårn og får en kulturel oplevelse med hjem i rygsækken.

KUNSTNERE

Station K og byens øvrige foreninger hiver en masse kreative mennesker til byen - på besøg. De har ligeledes lyst til at se, hvad det gamle vandtårn kan byde på. Kunstnere, som låner sig ind på tårnets 2. sal, er selvfølgelig brugere af tårnet, men de vil også trække brugere til.

PRAKSIS

HVEM GØR HVAD?

SOM GRUPPE TILBYDER VI AT VÆRE BÅDE PROJEKTANSVARLIGE OG SIDEN DRIFTSANSVARLIGE.

VI SØGER AFKLARING MED RANDERS KOMMUNE ANGÅENDE HVOR MEGET, DEN KAN OG VIL GÅ IND ØKONOMISK. VI FORESTILLER OS, AT KOMMUNEN, SOM EJER TÅRNET, MÅ HAVE INTERESSE I BEVARELSE OG AT DE DERFOR VIL OPTAGE SIG DEN BASALE RENOVERING OG FJERNELSE AF VANDTANKEN. DETTE ER JO FORUDSÆTNING FOR VIDERE INDRETNING OG BRUG AF TÅRNET.

VI ØNSKER OGSÅ, AT RANDERS KOMMUNE VIL BIDRAGE TIL AT SKABE ADGANG FRA STIBROEN, SOM NETOP VAR DEN OPRINDELIGE PLAN FOR BROEN. LIGELEDES VIL VI FORESPØRGE KOMMUNEN, OM DEN VIL STÅ FOR ETABLERING AF EL OG VAND I TÅRNET, OG LØBENDE BETALE UDGIFTER TIL FORBRUG AF EL OG VAND.

NÅR VI ER BEKENDTE MED KOMMUNENS ANDEL, VIL VI SØGE FONDSMIDLER.

RENOVERING OG KLARGØRING RANDERS KOMMUNE

Basal renovering og klargøring af tårn.

Løbende udgifter til vand og el.

Indlægning af vand og el,

Etablering af indgang og forbindelse til stibro

PROJEKT, DRIFT OG FONDSMIDLER BORGERGRUPPE

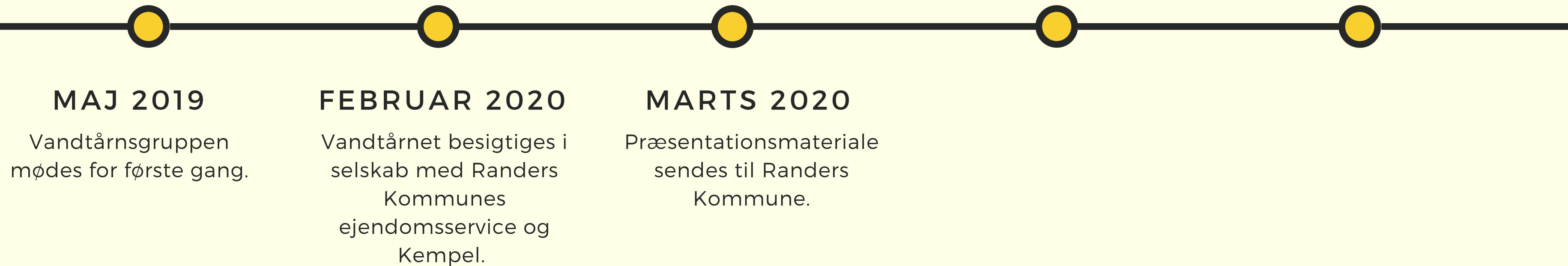

Som gruppe tilbyde vi både at være projektansvarlige og siden driftsansvarlige.

Vi søger fondsmidler til kunst, udsmykning og indretning.

TIDSLINJE

BORGERGRUPPEN

FRA VANDTÅRN TIL KULTURTÅRN

**ANNA
LUND**

25 78 44 27
annalund@kliniklyset.dk

**ELSEBETH
HVASS**

24 44 23 26
hvass@os.dk

**KIRSTEN
HASLUND**

23 34 99 09
kirstenhaslund@hotmail.com

**ESTHAR
ROSE**

22 42 20 47
esthar@live.dk

**LOUISE
SCHJØDT**

22 52 99 78
bechmannlouise@hotmail.com